

Er ref: anneli.giorgi@regeringskansliet.seInfrastrukturdepartementet
Enheten för utveckling och styrning av
transportområdet
i.remissvar@regeringskansliet.se**Diarienumr:** I2021/01480**Vår ref:** Karolina Boholmkarolina.boholm@skogsindustrierna.se**Vårt nr:** R:2021-49

070-202 98 69

Yttrande om förenklingar för skogsbruket genom ändring i vägförordningen

Skogsindustrierna har beretts möjligheten att lämna synpunkter på förordning om ändring i vägförordningen (2012:707).

Sammanfattning

- Hållbarhet, regelefterlevnad, beställaransvar och trafiksäkerhet är viktiga frågor för skogsindustrin.
- Skogsindustrierna tillstyrker förslaget.

Skogsindustriernas yttrande

Regeringen har remitterat ett förslag om ändring i 6 kap. 8 § vägförordningen för att förenkla för skogsnäringen.

Förslaget innebär att ett undantag i vägförordningen införs så att den avgift som tidigare behövde betalas, för att ansöka om tillstånd för upplag av virke eller skogsbränsle i närheten av en allmän väg, inte längre behöver betalas. Ändringen innebär att Trafikverket inte längre kommer ha lagligt stöd för att ta ut avgift för ansökan om upplag av virke eller skogsbränsle.

Hållbarhet, regelefterlevnad, beställaransvar och trafiksäkerhet är viktiga frågor för skogsindustrin. Det säkerhetsarbete som skett inom skogsbruket tillsammans med Trafikverket fortsätter med gemensam instruktion och med ansökningsförfarande för upplag i närheten av allmän väg. Dock behövs inte en avgift tillämpas vid ansökan för att främja trafiksäkerheten, i enlighet med det regeringen skriver. Skogsindustrierna tillstyrker därför förslaget till ändring i förordningen.

Trafikverket har efter den 1 januari 2020, efter ett uppehåll på åtta år, åter börjat ta ut en avgift på 2 900 kronor för ansökningar om virkesavlägg vid allmän väg, detta efter ett påpekande av Trafikverkets internrevision. Beslutet ledde till kraftiga reaktioner hos skogsägare och skogsindustrin eftersom avgiften påverkar förutsättningarna för skogsbrukare (markägare) att bedriva ett lönsamt skogsbruk. Detta i sin tur skapar problem med råvaruförsörjning till svensk skogsindustri.

Vid Trafikutskottets möte den 12 mars 2020 bjöds representanter för Trafikverket, Skogsindustrierna, LRF Skogsägarna och Skogforsk för att lämna synpunkter på frågan. Från näringsens sida lyftes det förslag om införande av undantag för avgift som regeringen nu föreslår. Neringen betonade också att regeringen bör verka för att Trafikverket ges möjlighet att i möjligaste mån tillämpa generella tillstånd för virkesavlägg, eftersom det skulle göra ärendehantering enklare för både skogsbruket och Trafikverket, samt att Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att vidareutveckla e-tjänsten för ansökan av virkesavlägg så att hanteringen blir snabbare.

Riksdagen fattade den 22 april beslut om det förslag som Skogsindustrierna, LRF och Skogforsk gemensamt föreslagit Trafikutskottet. Beslutet i riksdagen var ett så kallat tillkännagivande och publicerades i betänkandet om vägtrafikfrågor. Regeringen har nu gått vidare med att ta fram regeländringar enligt Riksdagens tillkännagivande.

Enligt väglagen, krävs det alltid tillstånd från Trafikverket för att få lägga upp virke längs allmän väg. Alla virkesupplag, både vid enskild och allmän väg, ska därför följa de branschgemensamma instruktionerna för avlägg. Instruktionerna är samlade i en skrift som sedan 2004 publiceras av Trafikverket i samarbete med Skogsindustrierna, Skogforsk och Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) som avsändare. Detta gemensamma arbete har lett till högre fokus på trafiksäkerhet och ansökningsförfarande för upplägg har varit en del av detta säkerhetsarbete. Skogforsk administrerar och sköter den grupp som diskuterar avlägg vid väg med Trafikverket och i grupperingen ingår förutom skogsnäringen även representanter för åkerier och maskinentreprenörer.

Den gemensamma instruktionen heter "Upplag av virke och skogsbränsle vid allmän och enskild väg" och finns att ladda ner på Trafikverkets hemsida: <https://trafikverket.ineko.se/se/upplag-av-virke-och-skogsbr%C3%A4nsle-vid-allm%C3%A4n-och-enskild-v%C3%A4g>

Säkerheten är alltid det viktigaste. Virkesupplagen ska utformats och placerats på ett trafiksäkert sätt. De brister som kan uppstå är att virket lagts upp med för kort avstånd till backkrön, vägkorsningar, järnvägs-korsningar, vägmärken eller vägbana. Vilket avstånd som gäller beror på vägens standard och högsta tillåtna hastighet. Virke ska heller inte läggas så att sikten skymms genom kurvor. Det är också ytterst viktigt att inga enskilda stockar sticker ut ur vältan för att minimera olycksrisken om någon trafikant tvingas vika av vägen eller köra ner i diket av någon anledning.

Planeringen av upplagsplatsen är viktigt för att minimera risker som finns med fordon som lastar virke utmed trafikerade vägar. Alla aktörer behöver samarbeta för att säkerställa en trygg och bra arbetsmiljö. Om tillstånd saknas, eller om gällande regelverk inte följs, har väghållaren eller markägaren rätt att uppmana den som lagt upp virket att flytta på det.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Med välskötta skogar och en skogsindustri i världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. Bioekonomin bidrar till att bryta dagens fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar. En bioekonomi utgår från förnybara råvaror, som används på ett hållbart sätt. De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – bioenergi, sågade trävaror, massa och papper – kommer att vara basen under åtskilliga år framöver men kompletteras ständigt med nya produkter som textilfibrer till kläder, kemikalier, drivmedel, etc. En utveckling av bioekonomin handlar alltså inte enbart om att ersätta fossilenergi med bioenergi utan i hög grad om att ersätta växthusgasintensiva och ändliga produkter med förnybara.

För att framtidssatsningar ska kunna finansieras krävs en politik som leder till stark internationell konkurrenskraft för skogsindustrin. En väl utbyggd infrastruktur som grund för effektivare och därmed konkurrenskraftiga transporter är en viktig del i denna konkurrenskraft. Skogsindustrin exporterade år 2020 cirka 90 procent av produktionen av massa och papper och cirka 70 procent av sågade trävaror. Genom Sveriges geografiska läge i världen och stora avstånd inom landet är skogsindustrin starkt beroende av väl fungerande transporter för sin konkurrenskraft. För att begränsa avståndsnackdelarna

har skogsindustrin byggt upp effektiva logistik- och transportsystem där alla transportslag utom flyg ingår. Skogsindustrin är en av de branscher som köper mest transporter i Sverige.

Skogsnäringen upphandlar logistiktjänster för drygt 25 MDSEK per år. Vid export av skogsindustriprodukter är cirka 25 procent lastbilstransporter, 65 procent sjötransporter och 10 procent järnvägstransporter. Val av transportslag beror på produkt och destination, men oftast sker en kombination av transportslag. För transporter inom Sverige används både tåg och lastbilar. Lastbil är det dominerande transportslaget för rundvirke (64 procent), flis (85 procent) och sågade trävaror (87 procent). För andra produkter gäller det omvända med högre andel järnväg för massa (62 procent) och för papper (85 procent)

Stockholm

2021-08-20

För Skogsindustrierna

Karolina Boholm
Transportdirektör